

UP1: 03-29-5-3030/19
Sarajevo, 14.01.2020. godine

Na osnovu čl. 46. stav (3) tačke a) i d) i 49. stav (1) i (2) Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH”, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), čl. 16., 17. i 25. Pravilnika o postupku rješavanja kršenja uslova dozvola i propisa Regulatorne agencije za komunikacije („Službeni glasnik BiH”, broj 18/05), te čl. 5., 6., 8., 9., 13., 14., i 38. Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Regulatorna agencija za komunikacije („Službeni glasnik BiH”, broj 8/17), rješavajući po službenoj dužnosti, u postupku protiv „TELEVIZIJA 101“ d.o.o. Prijedor – NTV 101, Svale bb, Prijedor, radi utvrđivanja kršenja Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija („Službeni glasnik”, broj 3/16), generalni direktor Regulatorne agencije za komunikacije donosi:

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je „TELEVIZIJA 101“ d.o.o. Prijedor – NTV 101 prekršila član 22. (*Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja*), st. (1) i (2), član 24. (*Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika*), stav (1), te član 25. (*Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika*), st. (1) i (2), Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija.
2. Za utvrđeno kršenje iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja izriče se novčana kazna u iznosu od 2.000,00 KM.
3. Utvrđuje se da je „TELEVIZIJA 101“ d.o.o. Prijedor – NTV 101, prekršila član 18. (*Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala*), stav (1), Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija.
4. Za utvrđeno kršenje iz tačke 3. dispozitiva ovog rješenja izriče se pismeno upozorenje.
5. Za utvrđena kršenja iz tačaka 1. i 3. dispozitiva ovog rješenja izriče se jedinstvena novčana kazna u iznosu od 2.000,00 KM.
6. Nalaže se nosiocu dozvole „TELEVIZIJA 101“ d.o.o. Prijedor – NTV 101 da na ime učinjenih prekršaja plati novčanu kaznu od 2.000,00 KM, u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja, na račun Regulatorne agencije za komunikacije 1610000033470055, kod Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina.
7. U slučaju nepostupanja po nalogu iz tačke 6. dispozitiva ovog rješenja, dužnik se obavezuje da povjeriocu, pored iznosa utvrđenog glavnog duga, isplati i zakonsku zateznu kamatu na iznos glavnog duga prema Zakonu o visini stope zatezne kamate, počev od dana izvršnosti ovog rješenja.
8. Nosiocu dozvole „TELEVIZIJA 101“ d.o.o. Prijedor – NTV 101 stavlja se na znanje da svako ponovljeno kršenje odredbi relevantnih pravila i propisa Agencije može rezultirati izricanjem strožije sankcije.
9. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Obrazloženje

Regulatorna agencija za komunikacije (Agencija) je, u cilju provjere usklađenosti programa sa relevantnim pravilima i propisima Agencije, dopisom broj:03-29-2582-1/19 od 15.10.2019. godine zatražila dostavu snimaka programa „TELEVIZIJE 101“ d.o.o. Prijedor - NTV 101 (NTV 101) emitovanog u periodu od 00:00h 30.09.2019. do 24:00h 06.10.2019., te dnevnu evidenciju o emitovanom programu za navedeni period.

Analiza dostavljenih snimaka rezultirala je sljedećim nalazima:

30. septembra u terminu od 21:00h emitovan je film „Killer Elite“ (“Elita ubica”). Konstatovano je da je predmetni program emitovan bez grafičke oznake, a sadržavao je scene u kojima se prikazuje nasilje i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, mrtvih tijela, te scene u kojima se prikazuju nagost i seksualna aktivnost.

01. oktobra u terminu od 21:00h emitovan je film „L.A. Rush“ (“L.A. užurbanost”). Konstatovano je da je predmetni program emitovan sa grafičkom oznakom 16+, koja odgovara emitovanom sadržaju, ali ne i terminu u kojem je film emitovan.

02. oktobra u terminu od 21:00h emitovan je film „The Way of the Dragon“ (“Na zmajevom putu”). Konstatovano je da je predmetni program emitovan bez grafičke oznake, a sadržavao je scene u kojima se prikazuje nasilje i posljedice tog nasilja.

03. oktobra u terminu od 21:00 emitovan je film „The Truman Show“ (“Trumanov šou”). Konstatovano je da je predmetni program emitovan sa grafičkom oznakom 14.

04. oktobra u terminu od 21:00h emitovan je film „The Devil's Rock“ (“Đavolja hrid”). Konstatovano je da predmetni program žanrovski spada u horor filmove i da je emitovan bez grafičke oznake, a sadržavao je scene u kojima se prikazuje nasilje i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, mrtvih tijela, te scene u kojima se prikazuje nagost.

Na osnovu navedenog, Agencija je došla do preliminarnog zaključka da je emitovanjem navedenih sadržaja došlo do mogućeg kršenja Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija (Kodeks), odnosno člana 22. (*Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja*), st. (1) i (2), zatim člana 24. (*Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika*), st. (1), te člana 25. (*Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika*), st. (1) i (2), u kojima se navodi:

Član 22.

(Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja)

- (1) *Pružalac medijske usluge će osigurati zaštitu maloljetnika od potencijalno neprimjerenih i štetnih sadržaja.*
- (2) *Pružalac medijske usluge je odgovoran za kategorizaciju svih sadržaja koje pruža.*

Član 24.

(Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika)

- (1) *Pružalac medijske usluge će osigurati zaštitu maloljetnika od sadržaja za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti njihov fizički, psihički ili moralni razvoj, bilo tehničkom zaštitom ili odgovarajućim rasporedom i označavanjem sadržaja. Ovi sadržaji uključuju, ali se ne*

ograničavaju na scene grubog nasilja, seksa, vulgarne izraze i prizore ili scene zloupotrebe alkohola i opojnih droga. Ova obaveza se ne odnosi na informativno-političke i programe o tekućim događajima, na koje se primjenjuje član 9. ovog kodeksa.

Član 25.

(Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika)

(1) Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika, koji se prikazuju bez tehničke zaštite, će biti označeni odgovarajućom grafičkom oznakom koja će biti jasno istaknuta na ekranu tokom cijelog njihovog trajanja.

(2) Grafičke oznake se odnose na sljedeće kategorije sadržaja i primjenjuju se kako slijedi:

a) Kategorija 12+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 12 godina će se prikazivati između 20:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- 1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene nasilja i posljedice tog nasilja, bez prikazivanja detaljnih scena istog, a koje imaju jako uredničko/umjetničko opravdanje;
- 2) sadržaje u kojima se prikazuje prirodna nagost bez seksualnog konteksta, te scene seksualne aktivnosti koje su kratke i prikazane na diskretan način;
- 3) sadržaje u kojima su povremeno zastupljene blage psovke koje su opravdane kontekstom.

b) Kategorija 16+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina će se prikazivati između 22:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- 1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene umjerenog nasilja i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, posebno ukoliko je takvo nasilje predstavljeno kao prihvatljivo i ukoliko se može lako imitirati;
- 2) sadržaje u kojima se prikazuju nagost i seksualnost, bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa, a koji su opravdani kontekstom i čija primarna namjena nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
- 3) umjerenu upotrebu neprimjerenog jezika sa šalama i izrazima čija je namjera provociranje i uznemiravanje, te umjereno korištenje vulgarnih izraza i psovki.

c) Kategorija 18+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 18 godina će se prikazivati između 24:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

- 1) prikaze teškog nasilja i teških i zastrašujućih posljedica nasilja i eksplicitan prikaz scena seksualnog nasilja;
- 2) detaljne prikaze seksualnih aktivnosti u sadržajima čija primarna namjera nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
- 3) sadržaje čija je primarna namjera podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike, a koji prikazuju nagost u zavodljivim, provokativnim seksualnim položajima bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa tokom seksualnog odnosa;
- 4) sadržaje u kojima se često upotrebljavaju najgrublje psovke i vulgarni izrazi.

Osim navedenog, analiza je pokazala i da se Vijesti emituju svakoga dana u terminu od 18:30, te repriziraju dva puta, oko 23:00 sata i oko 02:00 sata u okviru noćnog program. Međutim, reprizna izdanja nisu označena oznakom za reprizu.

Na osnovu navedenog, Agencija je došla do preliminarnog zaključka da je ovim došlo do mogućeg kršenja člana 18. (*Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala*), stav (1), Kodeksa, u kojem se navodi:

Član 18.
(Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala)

- 1) *Reprize programa i snimke sportskih prenosa će se označiti kao takve tokom cjelokupnog trajanja.*

Dana 18.11.2019. godine Agencija je pozvala NTV 101 da se izjasni u vezi gore navedenih odredbi. Navedeni dopis upućen je putem pošte uz povratnicu, ali je 04.12.2019. godine vraćen sa naznakom da je primalac obaviješten, ali nije tražio poštu, što se u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku smatra uredno uručenom poštom.

Dopisom od 05.12.2019. godine, u skladu sa članom 17. stav (3) Pravilnika o postupku rješavanja kršenja uslova dozvola i propisa Regulatorne agencije za komunikacije, Agencija je NTV 101 pružila još jednu mogućnost za izjašnjenje o mogućem kršenju odredbi Kodeksa.

Dana 18.12.2019. godine Agencija je primila izjašnjenje NTV 101 u kojem se, između ostalog, navodi sljedeće: *"...Evidentno je to da smo u navedenim terminima emitovali filmove koji svojim sadržajem mogu ugroziti fizički, psihički i moralni razvoj potencijalnih gledalaca, maloljetnih osoba, a paralelno nije ispoštovana obaveza o označavanju sadržaja i izboru termina emitovanja. Naglašavamo dosadašnju dobru i korektnu saradnju sa Vama, i naše bitisanje na ovim medijskim prostorima od 20 godina, što svakako nije mali vremenski period, u kojemu je bilo uspona i padova u poslovanju. Mi smo ipak, pored svih prepreka, uspjeli da opstanemo svoji i da ne padnemo pod uticaj politike i lokalnih moćnika, te smo na to ponosni. Svjesni svojih propusta, ne tražimo nikakvo pravdanje, ali Vas zamoljavamo da uvažite činjenicu da je u navedenim spornim datumima u toj sedmici radio tehničar bez iskustva, koji je tek počeo raditi taj posao i koji je potpuno nesvjesno učinio te propuste, jer nije pročitao pravila koja nas, a naravno i njega obavezuju na poštivanje pravila. Zbog odlaska ranijeg tehničara u inostranstvo, u radni odnos je primljen novi, bez iskustva na ovom radnom mjestu, tako da su propusti bili mogući... (...)... Sve to vuče posljedice otežanosti rada koje osjećamo i sada. One su naročito izražene u iznalaženju novih uposlenika, te su u takvim slučajevima i greške moguće, što nas naravno ne opravdava. Mi od Vas tražimo samo dozu razumijevanja zbog ove situacije, koja je posebno usložnjena kada nam je tri mjeseca bio blokiran račun. Iskreno se nadamo da ćete sagledati sve naše razloge ovih propusta i pokušati razumjeti naše novonastalo stanje, a mi obećavamo da ćemo otkloniti ove propuste i da se više neće ponavljati."*

Interna komisija Agencije sastala se dana 09.01.2020. godine i raspravljala o ovom slučaju, o čemu je sačinjen zapisnik.

Odredbama sadržanim u čl. 22. i 24. Kodeksa jasno je propisana odgovornost pružaoca medijskih usluga da osigura zaštitu maloljetnika od potencijalno neprimjerenih i štetnih sadržaja, kao i odgovornost za kategorizaciju svih sadržaja koje isti pruža, dok su članom 25. jasno definisane grafičke oznake i kategorije programskih sadržaja na koje se one odnose, te vremenski termini u kojima se pojedini sadržaji mogu emitovati s obzirom na kategoriju u koju spadaju.

Kako je ranije navedeno, analizom dostavljenih programskih snimaka konstatovano je emitovanje po jednog igranog filma tokom svakog od pet analiziranih dana, i to u večernjem terminu od 21:00h, pri čemu su tri filma („Elita ubica“, „Na zmajevom putu“ i „Đavolja hrid“) emitovana bez grafičke oznake, iako po svom sadržaju evidentno podliježu obavezi grafičkog označavanja, jer sadrže scene koje bi mogle ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika (prikaze nasilja i posljedice tog nasilja,

uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, mrtvih tijela, te scene u kojima se prikazuju nagost i seksualna aktivnost). Jedan film („L.A. užurbanost“) emitovan je sa adekvatnom grafičkom oznakom 16+ koja u potpunosti odgovara sadržaju filma, ali u pogrešnom terminu s obzirom da sadržaji sa oznakom 16+ mogu biti emitovani u periodu između 22:00 i 06:00 sati, te jedan film („Trumanov šou“) sa oznakom 14+ koja uopšte nije propisana Kodeksom.

Činjenica je, dakle, da su predmetni filmski sadržaji emitovani u terminima koji prema primjenjivim odredbama Kodeksa podliježu kategorizaciji u zavisnosti od scena za koje je vjerovatno da mogu ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika, da su neki od njih, kako je već istaknuto, emitovani bez grafičke oznake koja bi upozorila na potencijalno štetne sadržaje, dok su drugi emitovani sa odgovarajućom grafičkom oznakom, ali u pogrešnom terminu ili pak sa neodgovarajućom oznakom koja Kodeksom uopšte nije definisana. NTV 101 u svom izjašnjenju ne spori nalaze Agencije, konstatujući da je *evidentno da su u navedenim terminima emitovali filmove koji svojim sadržajem mogu ugroziti fizički, psihički i moralni razvoj potencijalnih gledalaca, maloljetnih osoba, a paralelno nije ispoštovana obaveza o označavanju sadržaja i izboru termina emitovanja*. Prihvatajući odgovornost za učinjeni propust, NTV 101 ističe svoj nezavidan finansijski položaj, te činjenicu da su predmetni propusti u programu nastali zbog neiskustva i neupućenosti tehničara koji je radio u navedenom periodu. Uvažavajući prihvatanje odgovornosti i spremnost da se ubuduće isprave uočeni propusti, Agencija ne može uvažiti dio obrazloženja kojim se odgovornost za učinjene propuste stavlja na teret tehničaru, s obzirom da je krajnja odgovornost na nosiocu dozvole da obezbijedi poštivanje pravila i propisa Agencije prema uslovima izdate dozvole. Stoga Agencija konstatuje da je u konkretnom slučaju NTV 101 prekršila član 22. (*Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja*), st. (1) i (2), zatim član 24. (*Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika*), st. (1), te član 25. (*Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika*), st. (1) i (2), Kodeksa.

Kako je ranije navedeno, informativna emisija Vijesti emitovana je svakoga dana u terminu od 18:30 sati, te reprizirana dva puta, oko 23:00 sata i oko 02:00 sata u okviru noćnog program. Relevantna odredba Kodeksa, sadržana u članu 18. stav (1), nalaže da reprizna izdanja programa moraju jasno biti označena kao takva tokom cjelokupnog trajanja, što u konkretnom slučaju nije ispoštovano i što NTV 101 ne osporava u svom izjašnjenju. Uzimajući u obzir sve navedeno, Agencija konstatuje da je ovim pričinjeno kršenje člana 18. (*Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijali*), stav (1), Kodeksa.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Interna komisija Agencije koja je radila na ovom predmetu pristupila je raspravi o prijedlogu kazne, a u skladu sa primjenjivim odredbama Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Agencija (Pregled). U članu 5. Pregleda navedeno je da je *svrha kažnjavanja između ostalog, obezbjeđenje poštivanja Zakona i propisa RAK-a, kao i uticaj na počinioca, kao i na ostale, da ubuduće ne čine kršenja*. Prilikom razmatranja predmetnog slučaja u obzir su uzeta opšta pravila za određivanje kazne, sadržana u članu 13. Pregleda, a naročito odgovornost kršitelja, pobude iz kojih je kršenje učinjeno, težina povrede i okolnosti pod kojima je kršenje učinjeno.

Iako se u konkretnom slučaju radi o prvom zabilježenom kršenju ove vrste, činjenica je da NTV 101 nije primijenila odredbe Kodeksa koje se odnose na obavezu kategorizacije sadržaja u cilju zaštite maloljetnika, što ukazuje na odsustvo profesionalne odgovornosti u sagledavanju i poštivanju pravila i propisa Agencije, te na zanemarivanje obaveze u pogledu ozbiljne analize i adekvatne kategorizacije sadržaja, naročito imajući u vidu činjenicu da su navedene odredbe na snazi od 2011. godine. Stoga se konstatuje da su ispunjeni uslovi za izricanje novčane kazne u skladu sa primjenjivim odredbama Pregleda. Međutim, kod određivanja visine novčane kazne, kao olakšavajuća okolnost, osim činjenice da se radi o prvom kršenju, uzeta je u obzir spremnost stanice da prizna i prihvati odgovornost za učinjeno kršenje, te spriječi ponavljanje istog. Na osnovu navedenog, zaključeno je da se svrha kažnjavanja može postići izricanjem najniže finansijske kazne, kako je navedeno u dispozitivu rješenja, u skladu sa primjenjivim odredbama Pregleda, konkretno članom 38. Pregleda, u kojem se navodi da će se *pružalac medijskih usluga koji prekrši odredbe Kodeksa koje se odnose na sadržaje za koje je*

vjerovatno da bi mogli ozbiljno narušiti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika, kazniti novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 75.000,00 KM.

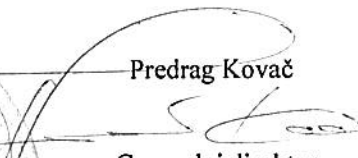
S druge strane, u vezi sa utvrđenim kršenjem člana 18. (Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijali), stav (1), Kodeksa, a imajući u vidu odredbu člana 13. stav (5) tačka a) Pregleda kojom je propisano da „u slučaju da se prilikom utvrđivanja stepena odgovornosti kršitelja, uzimajući u obzir sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti kao i druge okolnosti pod kojima je kršenje učinjeno, ocijeni da izricanje novčane kazne nije neophodno radi ostvarivanja svrhe kažnjavanja i zaštite javnog ili drugog interesa, kršitelju se mogu umjesto novčane kazne izreći druge izvršne mjere (usmena ili pismena upozorenja, inspekcijski pregled sredstava za koje je izdata dozvola ili konkretan zahtjev za preduzimanje određene radnje ili obustavu), u vezi sa čl. 7. i 8. ovog Pregleda”, Agencija konstatuje da su ispunjeni uslovi za izricanje pismenog upozorenja kao u tački 4. dispozitiva ovog rješenja.

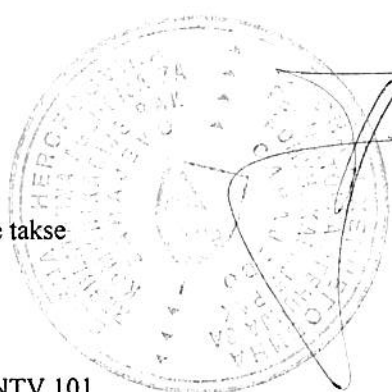
U skladu sa članom 14. stav (1) Pregleda, koji propisuje da “ako je kršitelj jednom radnjom ili sa više radnji učinio više kršenja za koja se istovremeno vodi postupak, RAK će najprije utvrditi kazne za svako od tih kršenja, pa će za sva kršenja izreći jedinstvenu kaznu”, korisniku dozvole NTV 101 izrečena je jedinstvena novčana kazna kao u tački 5. dispozitiva ovog rješenja. Nosiocu dozvole se stavlja na znanje da svako ponovljeno kršenje odredbi relevantnih pravila i propisa Agencije može rezultirati izricanjem strožije sankcije.

Interna komisija Agencije je dana 13.01.2020. godine dostavila zapisnik generalnom direktoru, koji je isti prihvatio. Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno, riješeno je kao u dispozitivu.

Prema članu 277. stav (1) i članu 278. stav (1) Zakona o obligacionim odnosima, dužnik koji zakasni sa ispunjenjem novčane obaveze, pored glavnice, duguje i zateznu kamatu, nezavisno od toga da li je povjerilac pretrpio bilo kakvu štetu zbog dužnikovog kašnjenja.

Pouka o pravnom lijeku: Žalba protiv ovog Rješenja može se izjaviti Vijeću Agencije u roku od 15 dana od dana prijama Rješenja. U smislu člana 47. stava 2. Zakona o komunikacijama, žalba ne odlaže izvršenje Rješenja. Na žalbu se plaća taksa od 10,00 KM po Tar. broju 2. Tarife administrativnih taksi (“Službeni glasnik BiH”, br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/14, 32/17, 53/17 i 62/17).

Predrag Kovač

Generalni direktor

Prilog: Obrazac za uplatu administrativne takse

Dostaviti:

1. „TELEVIZIJA 101“ d.o.o. Prijedor – NTV 101
2. Sektor opštih i pravnih poslova
3. u spis

